

om at ophoede § 3 i Lov af 2den Maj 1855. — Det naeste Sporgsmaal, jeg skal omtale, er et Vndringsforflag, som er stillet af mig under Nr. 15, og som angaar Sporgsmaalet om, hvor langt maa skal gaa med Hensyn til at nedbringe Borneetallet i Skolernes Klasser for Fremtiden. Som aerede Medlemmer ville se, har der i Udvalget vaeret forskellige Meninger om dette Sporgsmaal. Alle ere enige om, at for Djebfliget et der flere Born i den offentlige Skole, end der bor vaere, og alle ere enige om, at det vil vaere et Fremskridt med Hensyn til Undervisningen i vore Skoler at bringe Borneetallet noget ned; men hvor langt man skal gaa ned, er der forskellige Meninger om, og dette staaar igen i Forbindelse med Sporgsmaalet om, hvilke oonomiske Folger der resulterer af at faa et betydeligt mindre Borneantal, end det, som Lovens nu tillader, der maa vaere i en Skole. Naar man klager over, at der er for mange Born i vore Skolers forskellige Klasser, hidroerer denne Klage ikke mindst fra, at de Born, der ere i de enkelte Klasser, ere af hojst forskellig Alder. Det er jo en given Ting, at naar en Lærer har Born, der staa paa omtrent det samme Alders-, Udvillings- og Modenhedsstrin, kan han lettere undervise flere, end naar de staa paa forskellige Alderstrin og ere forskelligt udviklede. Mit Vndringsforflag gaar derfor ud paa at bestemme, at naar der ved en Skole kun er en Lærer, bor Borneetallet i hver Klasse settes ned til 35, altsaa i begge Klasser til 70. For saa vidt er jeg enig med den hojstaaerede Minister. Men naar en Kommunalbestyrelse ubvidder sit Skolevoesen og enten opretter en Forskole eller tilbejbringer flere end to Klasser ved en Skole, saaledes, at Borneene som ere i hver enkelt Klasse, hvad enten der er 3, 4 eller flere Klasser, staa omtrent paa det samme Udvillingsstrin og have omtrent den samme Alder, er der ikke mindste Grund til at gaa lavere end til 40 i hver Klasse, det vil sige 80 Born i to Klasser. Dette vil bidrage til, at man ikke nu behover at gaa til et saa stort Antal ny Embeder, som man vil gaa til baade efter Ministerens Forslag og efter Flertallets Forslag. Den hojstaaerede Minister kommer til det Resultat, at man skal paa en Gang oprette 640 ny Embeder; Flertallet har nedsat dette Tal til 350, og hvis Tinget folger mit Forslag, vil man hderligere reducere Antallet af ny Embeder. Jeg tror, at mit Forslag er forsvaerligt, baade i Skolens Interesse og i Henseende til Undervisningens Fremme, og navnlig vil det vaere af oonomisk Betydning, hvis et Flertal vil indtage det Stand-

punkt at folge mit Vndringsforflag. Det naeste Sporgsmaal, der ligger Flertallet og Mindretallet imellem, er Sporgsmaalet om, hvilke Beje man skal anbefale Kommunerne at gaa ved Udbidelsen af deres Skolevoesen. Den aerede Ordsroer sagde rigtignok, at Flertallet i Vndringsforflagene Nr. 19 og 20 havde sat Sporgsmaalet om Oprettelse af Forskoler som Nr. 1, men det kan jeg ikke indbroemme; dersom det har vaeret Flertallets Mening, har Flertallet udtrykt sin Tanke ueheldig. I Vndringsforflag Nr. 20 hedder det nemlig: „Skonner Kommunalbestyrelsen, at Hensynet til Undervisningens Tarv eller til Udgifternes Stoerrelse, Bejlaengderne eller andre stedlige Forhold taler for, i Stedet for den Deling af Skolen i flere Klasser at vaelge en anden Udvej til at bringe Borneetallet ned til den i Lovens fastsatte Graense“ — saa foreslaas Oprettelse af en Forskole osv.; men det kan jeg rigtignok ikke laese paa anden Maade, end at det maa forstaaes saaledes, at det, som Flertallet anser som det normale, som det principale, er at oprette ny Klasser eller ny Embeder, og det er kun som en Undtagelse, naar visse Forhold ere til Stede, som kraeve Undtagelsen, at man begynder med en Forskole eller folger andre Beje, som ere anviste i Vndringsforflag Nr. 20. Mindretallet staaar paa det Standpunkt, at man anser den Vej baade for den naturligeste og den billigste at anvise Kommunerne i stoerst mulig Udstrækning at gaa til Oprettelse af Forskoler. — Et andet Mindretal har med nogen Foje udtalt Frygt for, at Oprettelse af saa mange ny Embeder paa en Gang, som foreslaaet af Ministeren, kunde vaere faerlig, fordi det vilde vaere vanskeligt at tilbejbringe det fornødne Lærerspersonale; men det forekommer mig, at denne Frygt er uegrundet, naar man gaar til i saa stor Udstrækning som muligt at ansaette Kvinder ved Undervisningen. Denne Vej forekommer det mig ogsaa, at Lovgivningsmagten har anvist, idet man jo ved en tidligere Lov er gaaet til Oprettelse af et Forskoleseminarium for Kvinder i Vejle, et Seminarium, der baares og stottes af Statskassen. Her er et naturligt Virkefelt for Kvinden; thi jeg tror, de fleste, der have haft med Undervisning at bestille, ville indroemme, at de mindste Born kunne ikke undervises bedre af nogen end af Kvinder. Da denne Vej altsaa synes naturlig og er anvist af Lovgivningsmagten tidligere, saa mener Mindretallet, at det er rettest at foreskrive i Loven, at naar Borneantallet i en Klasse er stoerre, end Loven foreskriver, saa maa Oprettelsen af Forskoler vaere det normale.